

„Edinost“
zhaja enkrat na dan, razun nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtice in javne zahvale demači oglašati itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Slovenski odgovor na izjavo sedanje vlade.

Govor drž. poslanca dr. Lav. Gregoreca v zbornici poslancev dne 2. marca 1900. (Zvršetek.)

Ako bi prišlo do meritorne razprave, tedaj Slovenci gotovo ne zamudimo, da ne bi se pokazali dozvetne učence Nemcev na Češkem. Mi smo namreč tega menenja, da nikdo ne more slovenskim manjšinam na Štirskem in Koroškem po pravičnosti in pravici odrekati to, o čemer menijo, da je v obrambo nemških manjšin na Moravskem in Češkem pravično in potrebno. (Tako je!) Mi si torej češke Nemce vzamemo za uzor in postavimo po njih izgledu nastopne narodno-politiške zahteve.

1. V območju, kjer velja slovenski jezik na Koroškem, mora biti ta jezik z nemškim enakopraven v šoli, uradu in javnem življenju in se mora tudi rabiti.

2. Na deželnem predsedništvu v Celovcu in na namestništvu v Gradcu je osnovati slovenske sekcije, in če ne bi hoteli tega, pa naj se v Mariboru zasnove namestništveni oddelek za spodnji del dežele.

3. Na mesto kmetijskih družeb je zasnovati deželne kulturne svete z dvema oddelkoma, slovenskim in nemškim.

4. Jezikovno mešani okraji na Koroškem in Štajerskem naj se pridodele višemu deželnemu sodišču, ki naj se zasnove v Ljubljani.

5. Nadalje naj se slovensko ljudsko in srednje šolstvo uredi tako, da Slovenci na Štajerskem in Koroškem po izgledu češko-nemških manjšin dobe resnično narodno avtonomijo. V ta namen je deželni šolski svet razdeliti v dva oddelka s posebnimi deželnimi in okrajnimi šolskimi nadzorniki. Nadalje je izdati zakonita določila glede šol za manjšine, potem je zasnovati visoko šolo v Ljubljani, je spremeniti deželni red, deželni volilni red (Pritrjevanje), da se postavijo meje lahkomisljenemu fabriciranju zakonov na škodo jedni ali drugi narodnosti. (Posl. Resel: Da ne bi se v deželi uvedlo splošno direktno in tajno volilno pravo!) Pridem takoj k temu, gospod tovariš. Tako narodno-politiške zahteve, katere mi Slovenci na Koroškem in Štajerskem postavimo povsem po uzoru in izgledu čeških Nemcev, ako pride do meritornih razprav v tej visoki zbornici.

POD L I S T E K .

Moja prijateljica.

Pise Kopriva.

Samostanska porta se je zaprla.

Po velikih, dolgih hodnikih, gori in doli pa stopnicah so me vodili. Jaz sem se bala teh mnogih, hladnih, tihih prostorov in tujih, temnoblečenih nun. V veliki spalnici, z mnogimi posteljami, belo pobeljenimi, golimi stenami so me pustili samo. V kotu je viselo razpelo in pred njim je brlela blede, medla lučka.

— Lahko greš spat, — mi je dejala nuna, pokazala mi je posteljo in odšla.

Mene je zabelo, kakor da sem v zimi, ko sem ostala sama v tih, beli spalnici, ki je bila večja, nego največja soba pri oskrbnikovih. Bilo mi je, kakor da sem se zgubila, tako pušto, prazno in tuje.

Mehanično sem slekla obleko in počasi zlezla v postelj. Glava me je bolela in bilo mi je težko in žalostno, da sem jokala.

Okna spalnice so bila visoka, stekla z apnom pobeljena. Vsa soba je oihala strogost in mrzlotu.

Jokaje sem zaspala.

— Hvaljen bodi Jezus Kristus! Vstati! — ta klie me je prebudil drugo jutro iz mojih lepih, gorkih sanj.

Sedaj pa mi bodi dovoljeno, da se na kratko dotaknem še jednega vprašanja: Kaj potem, ako v tej visoki zbornici ne pride do jezikovnega zakona in ako ta zbornica ostane nesposobna za delo? No, potem bo doprinesen dokaz, da se je ponesrečil zadnji poskus in potem ne pomoreta tudi razpuščenje zbornice in nova volitev na podlagi dosedanjega volilnega reda, kajti potem pridejo v zbornico bržkone še bolj nespravljivi življi.

Ob takih okolnostih je še najprimernejše, ako se ustava vsaj deloma spremeni in sicer morda na ta način, kakor je že pred 25 leti nasvetoval dr. Reebauer, ki je bil jeden najodličnejših voditeljev nemških liberalcev, da bi se gosposka zbornica pomnožila po odposlancih iz deželnih zborov. Na mestu zbornice poslancev naj bi stopila ljudska zbornica, izišla iz splošnih in indirektnih volitev. (Dobro! Dobro!) Jaz menim, da bi bila to jedna najboljših poti, že z ozirom na skušnje v sosednji Nemčiji.

Nova nemška država je bila sicer res ustanovljena s krvjo in železom, ali dovršena in ojačena je bila po velikanski jednotni zakonodaji v državnem zboru nemškem, a ta izhaja iz splošnih in direktnih volitev. Jaz menim, da bi pri nas taka zbornica takoj in brez množega obojavljenja rešila jezikovno vprašanje na podlagi vzajemne pravičnosti, in da bi potem z vso silo šla na delo, da najvažnejša gospodarska in socialno-politiška vprašanja dovede do vspešne rešitve. Na ta način je možno Avstrijo preosnovati, jo pomladiti in jo spraviti v položaj, da bo svojim plenapožrešnim sovražnikom samosvestneje mogla zaklicati: Austria erit in orbe ultima. In s tem sklepam. (Pohvala in ploskanje.)

Kje je načelo varstva manjšine?

Načelo varstva manjšine, to je: načelo, da je šibkejšega, ki se ne more vspešno braniti sam, podpirati in ščititi pred nasiljem močnejšega, ki bi hotel zlorabiti svojo moč na škodo šibkejšemu, to je gotovo plemenito načelo. To načelo je narekovano od pravičnosti, od človekoljubja in tudi od zakona. Če tudi ne od pisanega zakona, pa gotovo od onega,

Iz vseh postelj so se vzdigale deklie prišene moje dobe. Samo nekaj je bilo večjih, na pol odraslih, ki so morale nas mlajše nadzorovati.

Posebno v začetku mi je bilo neizrečno dolgočas. Poutk, ukazi, molitve, vse je bilo nemško. In ker nisem razumela, kaj so mi velevali, sem bila v večnih kaznih. Molili smo vsako uro, še poleg jutranje in večerne molitve in molitev pred obedom in po obedu, naše in rožnega venca. V obednici so se citale med jedjo vselej povesti iz življenja svetnikov, med oblačenjem in slačenjem pa je najstarejša nadzornica v spalnici molila dolgo molitev in litanije. Več, nego polovica nas ni niti z danteška mislila na to, kaj moli, da, me mlajše novinke z dežele nismo imele od vsega niti besede. Kričale smo z drugimi pretrgane in zmečane besede brez smisla in pomena. Tako smo v pravem smislu besede preklepetale cele ure na dan.

Zame to ni bil prijeten čas, če tudi se nisem slabo učila. Prve mesece se mi je sicer pošteno slabo godilo, a ko sem za silo umela jezik, je bilo takoj mnogo bolje. To se pravi, kar se tiče pouka, drugače mi je bilo vedno jednako.

V samostanu je bilo mnogo deklie in jaz sem bila jedna izmed onih, ki so bile najslabje oblečene. Nikdar nisem dobila od doma

ki je zarisan v sree človeka. Ravno zato pa, ker to načelo odgovarja vsemu onemu, kar jedino more biti v podlago urejenim odnošajem, torej uredbi, ki bi odgovarjala dostojanstvu človeške družbe, je plemenito tudi prizadevanje, da se načelo varstva manjšin, načelo obrambe šibkejšega ograditi in določiti tudi v posvetnih, pisanih zakonih, v zakonih države.

A kje bi bilo tako uzakonjenje načelnega varstva manjšin bolj potrebno in bolj nujno, nego baš v nas, v Avstriji?! Tu nimamo le delavca, katerega treba ščititi pred brezvestnim izkoriščevanjem, tu nimamo le osebe, stanov in pridobivalnih razredov, katere treba ščititi pred zlorabami in pred nepoštenim tekmovanjem; ampak imamo še drugih manjšin oziroma večin, ki so še najbolj občutljive in razdražljive in med katerimi vibra že leta in leta hud boj, ki zastuplja vse življenje, ki ogreva čustva in ki dela sovražnike celo iz ljudij, ki imajo sicer povsem jednake koristi, ki so po tisočeriš vezeh, da, po ekzistenčnih pogojih navezani drug na drugega, na skupno življenje!! Te večine oziroma manjšine so — narodne! Malone po vsej Avstriji vidimo, kako so odlomki raznih narodnosti zapleteni jeden v drugega, a vidimo tudi žalostno prikazen, kako narodnost, ki je v večini, zlorablja svojo moč, da manjšini odreka pravo in svobodo in jo duši moralno in materijalno.

Tako zlorabljenje moči proti šibkejšemu je nehumano, je nemoralno, je krivično, je neliberalno in je nedostojno človeka, ki bi moral vendar videti v svojem bližnjem le sočloveka, bitje istega izvora in bi mu moral priznavati isti pravice, ne mené se za to, da morda pripada k drugi skupini človeštva, govoreči različni jezik.

Tolajljivo bi bilo torej dejstvo, da se v novejši čas mnogo govori o načelu varstva manjšin. A najedneje na tem je, da govore o tem najglasneje ravno odlomki one narodnosti, ki je bila dosedaj gospodovalna v Avstriji in ki ima tudi veliko veliko na vesti, kar se dostaje neusmiljenega zatiranja in proganjanja drugorodnih manjšin. To so Nemci! Oni govore sedaj mnogo o varstvu manjšin in zahtevajo tudi tako varstvo. Kdo ne bi se veselil na tem, ako bi mogel biti uverjen, da je to posledica probuditve

sadja ali slačice, nikdo me ni obiskoval in nisem se mogla bahati nč s kako bogato teto, ni s slavnim stricem. Moj oče ni bil nč tak nč drugačen svetovalec, ni imel nč zlatega ovratnika, ne kapitala ali bogatega posestva, in moja mati ni bila nč z daleka milostiva. Radi mene torej ni trebalo imeti posebnih oziror na »gospoda papa in gospo mama« in poleg vsega so moji starši plačevali le dve tretjini navadne mesečnine.

Ker nisem mogla naposled tudi svojim sošolkam pripovedovati nič zanimivega, nisem ni med njimi imela posebne naklonjenosti. Nosila sem nerodne, grdo škripajoče kmetske čizme, ki so bili na petah dobro nabiti z žeblički in zakrpane, izprane obleke. Moje srajce so bile brez čipk in vsega sem imela samo šest žepnih robcev. Če se je moje perilo o razdeljevanju pomešalo med ono kake druge, slišala sem vselej grde žalitve. Neko starejšo »kandidatino« sem sovražila iz vse duše, ker mi je nekdanj moje spodnje krilo, ki se je o pranju zamešalo v njene stvari, vrgla pred noge z besedami: »Pfui, wie grob!«, da so se vse druge v spalnici zaničljivo zasmejale.

Neka stara Francozinja, kateri smo rekale »madam«, je prišla vsaki teden dvakrat v samostan nas učiti poklonov in manire.

*) Kandidatinje so se pripravljale za učiteljske izpite in so bile takoj po skušnjah preoblečene

vesti in zmage pravičnega spoznanja?! Ali ni; žal, žal, da ni tako! Saj vidimo, kako Nemci kriče po varstvu manjšin le tam, kjer ugaja njim, a kako nočejo ni čuti o njem tam, kjer bi jim to načelo šlo navskriž. Na Češkem zahtevajo, naj se nemške manjšine ščitijo: v deželnem zboru, v deželnem odboru, v dež. kulturnem svetu, v dež. šolskem svetu, sploh v vseh deželnih ustanovah kakoršnjekoli vrste, v okrajnih zastopih in doli do občine! Na Štajerskem pa nočejo ni čuti o tem, da bi slovenska tretjina dežele uživala ni najmanje pravo: ni v dež. zboru, in v dež. odboru, ni v dež. kmetijski družbi! Sploh nikjer ne: ni na polju politične uprave, ni na polju avtonomne uprave, ni na polju šolstva, ni na polju sodstva!!

Kje je ostalo tu plemenito načelo varstva manjšinam?! Kje je navdušenje Nemcev za to načelo? Tudi navdušenje, tudi prizadevanje za pravično stvar se nam more kazati v luči grdega egoizma, ako velja le za gotove, prikladne slučaje.

Tako je pravicoljubje Nemcev. A temu pravicoljubju je prav prav močno podobno tudi ono Italijanov. V Tirolu zahtevajo le-ti za svojo manjšino vsega varstva, ki naj bi bilo zajamčeno celo v avtonomiji italijanskega dela dežele. Za tako jamstvo se bore z jekleno doslednostjo in tirajo celo politiko abstinence. V Dalmačiji zahtevajo za svojo manjšino, znašajočo le par odstotkov, vse pravice, in še nekaj več: celo privilegijev nad ogromno večino prebivalstva, kakor pričajo zlasti njih zahteve na polju sodstva! Kako pa postopajo v Istri, v Trstu?! Človeku se divje vspenja duša v ogorčenju in jezi, ko vidi, kako svojo moč, dano jim po grehlih in slepoti vladnega zistema, nečuvveno izrabljajo proti manjšini v deželnem zastopu. A ta misel je ravno, ki razgreva dušo, peče v sree in razburja čustva, da je po proganjanju manjšine v deželnem zastopu proganjena in tlačena velika večina prebivalstva, da imamo torej nečuvveni slučaj, da manjšina tlači večino, da je večina potrebna varstva, a da ga ne more najti nikjer, razun v sebi. Kje so tu načela varstva šibkejšega?! Kdo misli na to načelo? Misli-li vlada, ki bi morala biti čuvarica jednakega prava?!

Kako pa da v Trstu večina brezobzirno

Bila je nad vse uljudna, vikala je vse, tudi najmanjše, a meni je bila poosobljena hudobnost. V jednomer je zabavljala čez kmete, in največji ukor, največja žalitev, največja kazen je bila pri njej, kadar je kateri dejala, da hodi kakor kmet, ali da se ji pozna, da je s kmetov.

Moji nerodni, hreščeci čizmi so mi večkrat prisluzili take opazke. Ko sem počasno, v taktu prišla bliže in bila ravno na tem, da poskusim svoj poklon, se mi je hudobno nasmejala in me s prilizjeno, škodoželjno dobrotljivostjo vprašala, jeli sem se v samostanu jako težko navadila nositi čevlje.

— Ah, vidi se vam, kako težko hodite obuti — je dejala, in sošolke so z glasnim smehom kvirale duhovito šaljkivo stare, dobre madam.

Kolikrat sem se zunaj v hodniku jokala jeze.

In ni bilo samo to!

Doma mi je mati spletala lase, v samostanu ni nihče vprašal, se li znam ali ne. Me mlajše smo večina vse kuštroje hodile okrog. Z vodo smo si prilepile lase k glavi, potegnile z glavnikom nekoliko čez, pa je bilo. Kite so bile vse nerazpletene in zmešane. In dobile smo uši.

Moj Bog kako sem bila nesrečna.

(Pride še.)

izkorišča svojo moč in kako da manjšini noče privoliti ni mrvico pravice in najbledejšega žarka svobode, priča baš gonja, ki so jo uprizorili radi jednega poštnega pečata!! Kakor se večina z jedne strani le nesmrtno smeši s takimi gonjami, tako je ta gonja na drugi strani žalosten znak našega — brezpravja, znak brezobzirnega zatiranja manjšine po večini. To nas duši, to nam jemlje sapo, a odrešenje more priti le, ako se vseskozi uveljavi načelo varstva manjšinam!! Isto pravico, s katero zahtevajo Nemci na Češkem varstva svojim manjšinam, imamo tudi mi: da zahtevamo varstva za se, in da se izrabljanju moči od strani italijanske večine postavijo meje. Mi zahtevamo varstva od vlade in od naših zastopnikov. In jeden prvih korakov do takega varstva bodi ta, da naša okolica dobi svojega zastopnika v parlamentu, ki se bo oglašal v nje imenu!! Ta zahteva je tem opravičenejša, ker je tržaško ozemlje tudi provincija, v kateri se ne križajo le narodni interesi, ampak tudi kulturni in gospodarski. Okolice se svojimi nad 30 tisoč prebivalci ima svoje posebne interese kmetijske pravi, dočim ima mesto trgovinske interese. Začnite torej enkrat tudi v Trstu izvajati plemenito načelo varstva manjšinam, in začnite s tem, da slovenski okolici s spremembo volillnega reda ozir. po pomnoženju mandatov zagotovite zastopstvo tudi v parlamentu na Dunaju!

Politični pregled.

TRST, 14. marca 1900.

K položaju. Dunajski poročevalec »Politike« zadržja, da bo parlament odložen že konecem tega tedna. Že v prihodnjem tednu se snide češko-nemška pravna konferenca v jedno ali dve seji, da zavzame stališče glede uravnave jezikovnega vprašanja na državnih oblastih na Češkem in Moravskem. Vspah te debate da porabi vlada v podlago za nadaljnje odredbe za poravnanje jezikovnega prepira, ki naj z jedne strani določijo — seveda, ako pride do sporazumljenja z levico — r. stituiranje češkega notranjega jezika, z druge strani pa prepričajo češko obstrukcijo, grozečo, da onemogoči vsako razpravo o proračunu, in store zbornice sposobno za delo. Ra prave, ki se vrše sedaj, merijo na to, da pripravijo tla za to mirovno eventualiteto.

V soglasju s temi dispozicijami poroča »Neue Freie Presse«, da več del delavnega programa ostane za poletno zasedanje. Tudi ta list napoveduje, da vlada sama predloži jezikovni zakon, ako na konferenci ne pride do sporazumljenja. Usoda tega načrta pa bo hkratu tudi usoda parlamenta, kajti ob nadaljevanju jezikovnega prepira ta ne bo sposoben za delo.

Iz državnega zbora. Po sprejetju zakona o kontingentu novincev v drugem in tretjem čitanju je zbornica poslancev nadaljevala razpravo o poročilu socijalno-političnega odseka glede stavke premogarjev.

Socijalist Dazyvski je navedel dejstvo, da so v Moravski Ostrovi zaprli nekoga rudarja z obdolžitvijo, da je razžalil uda cesarske rodovine, ker je govoril proti lastnikom rudnikov na Šileskem, med katerimi se nahaja tudi nadvojvoda Ferdinand. Govornik je dejal med drugim: Kakor pobira nadvojvoda milijone in milijone iz znoja delavcev, kakor enako drugim lastnikom delajo tudi zanj tisoči delavcev, katerim se noče privoščiti trenutka počitka, tako mora tudi dopustiti, da se v tem ekonomičnem boju enako postopa žnjim kakor z drugimi lastniki rudnikov. Stavke in ekonomičnega boja proti nadvojvodi torej ni smeti smatrati kakor razžaljenja uda cesarske rodovine. Govornik naglašja, da če bi moralo 70000 delavcev ponižanih zopet začeti delati, je mogoče, da se namesto mirne organizacije pojavijo anarhistične težnje. Socijalno-politični odsek naj bi torej nemudoma izdelal zakonski načrt o skrajšanju delavnika.

Za tem govorom je nastal velikanski hrup, zlasti ko je kršč. socijalist Steiner rekel, da so delavci sami krivi svoje bede, ker pijejo preveč žganja. Nemir je še rasel, ko se je kršč. socijalist Gregorig pritoževal, zakaj ni podpredsednik Prade poklical Dazyvskega na red zaradi protidinstičnih izrazov, kakor je to storil predsednik Fuchs, ki je proti koncu omenjenega govora prišel v dvorano. Gregorigu so klicali: Denuncijant itd. — Govorila sta še posl. Bärnreither in Primavesi; potem so zaključili debato. Po

govorih generalnih govornikov je zbornica sprejela soglasno predlog posl. Slame, ki pozivlja vlado, naj z vsemi sredstvi deluje na to, da bo stavka končana kakor hitro mogoče. Resolucijo posl. Scheiderja, naj vlada skrbi za to, da v rudnikih ne bodo delali moški delavci pod 19. letom, a delavke sploh ne, so izročili socijalno-političnemu odseku.

Poročilo odseka za preiskovanje dogodkov na Moravskem in v Graslach je zbornica vzela na znanje; isto poročilo pozivlja vlado, da odseku izroči sodnijske spise o kazenskih razpravah. Odsek bo s sodelovanjem vlade preiskoval vse izgrede, njih vzroke in posledice.

Ministrski predsednik dr. pl. Körber je odgovoril na interpelacijo posl. Prexelna glede sklepa francoske vlade, da avstrijske živine ne pripusti na razstavo v Parizu, da je vlada reklamirala proti tej naredbi, da pa še ni dobila odgovora.

Prihodnja seja bo v četrtek.

Italijanski poslanci na delu. »Information« je prinesla iz krogov italijanskih poslancev nastopno vest:

»V parlamentarni skupini italijanskih poslancev se razvija živahno delovanje. Povsem na tilhem so zasnovali akcijo za sporazumljenje v neresenih jezikovnih vprašanjih v Tirolu in v Primorju. Konferenca za uravnavo deželnozborske krize istrske se snide v Trstu v malo dneh in rešitev trentinskega vprašanja dozorela že toliko, da se Italijani brzkone udeležijo že prihodnjega zasedanja. Dež. zbor istrski se snide baje že dne 30. t. m.«

Relata refero: kakor smo kupili, tako prodajamo. Pomembno pa je vsekako, da se zaporedoma oglašajo glasovi, ki spravni konferenci istrski pripisujejo več važnosti, nego jej pripisujemo mi.

Pomiloščenje. Minister za pravosodje je prijavil češkemu poslancem, da je cesar trem obsojencem povodom izgrediv radi jezikovnih naredeb popolnoma odpustil kazen, petim pa znižal. Češki listi menijo, da je to začetek nadaljnjim pomiloščenjem.

Brzojavka obeh predsednikov južnoafriških republik angleški vladi.

Včeraj je lord Salisbury dal v zbornici lordov prečitati brzojavko predsednikov Krügerja in Steijna iz Bloemfonteina od dne 5. t. m., ki se glasi:

»Kri in solze tisočev, ki trpé vsled vojne, moralna in gmotna propast, ki preti sedaj južni Afriki, nalagajo obema vojujočima stranikama dolžnost, da se vprašata resno in s pogledom na trojednega Boga, zakaj vojujeta in je-li namen vojne tak, da opravičuje strašno pustošenje, ki ga ona provzročuje.

Z ozirom na to in ker so trdili nekateri angleški državniki, da smo pričeli boj strdno namero, da uničimo v južni Afriki avtoriteto kraljice ter ustanovimo upravno, neodvisno od angleške vlade, smatramo za svojo dolžnost, da izjavimo svečano, da smo pričeli vojno le kakor obrambeno sredstvo, da zajamčimo neodvisnost republik, ki je bila v nevarnosti ter da smo nadaljevali vojno, da čuvamo nepobitno pravo republik do neodvisnosti kakor dežel soverenih in avtonomnih ter da udobimo zagotovilo, da ne bodo trpeli nobene škode tisti podaniki kraljice, ki so se v vojni postavili na našo stran. Samo pod temi pogoji smo sedaj in smo bili vedno pripravljeni napraviti mir.

Ako pa je angleška vlada odločena vzeti obema republikama neodvisnost, ne preostane našemu narodu drugo, nego da nadaljuje vojno do konca, ne brigaje se za uničujočo premoč angleške države ter zaupaje v Božjo pomoč. Nismo se prej odločili, da bi podali tako izjavo, ker smo se bali, dokler so bili uspehi na naši strani in so stale naše brambene čete daleč od naše zemlje v angleških naselbinah, da bi naša izjava ne razžalila narodnega ponosa Angležev.

Sedaj pa, ko je vzpostavljen in utrjen ugled angleškega orožja, ker so čete kraljice njele naš voj in ker smo morali opustiti brambene pozicije, katerih smo se bili polastili s početkom vojne, mislimo, da je zgignila vsaka težava ter ne moremo dalje odlasati, da naznanimo vladi in narodu angležkemu v očigled vsemu omikanemu svetu vzroke, iz katerih se vujujemo, in pogoje, pod katerimi smo pripravljene skleniti mir.»

Tržaške vesti.

Slovenske reklamacije — rešene!!

Ta je za naše občinstvo najnovejša in gotovo tudi najzanimivejša vest. Pred nekoliko dnevi

še je slavni mestni magistrat a limine odbil naše reklamacije, z utemeljenjem, da so sestavljene v jeziku, ki ni jezik občine. Odbor političnega društva je seveda nemudoma storil svojo dolžnost in ukrenil potrebne korake, a predvčerajšnjem je uložil utok na mestni svet. Isti mestni magistrat pa, ki je prej a limine odbil reklamacije, ni sedaj niti dalje poslal utoka, ampak je vse reklamacije rešil meritorno in sicer v taki naglici, da so bile rešene reklamacije že sinoči v rokah naših odvetnikov. Lojalno moramo pripoznati tudi, da je mestni magistrat v reševanju reklamacij postopal veliko pravičnejše nego smo pričakovali. Sedaj pa je na onih okoličanih, ki so si izvojevali volilno pravo, da se tega prava tudi poslužijo dobri stvari svojega naroda v prilogo.

Odbor pol. društva »Edinost« bo imel svojo sejo v petek zvečer ob 7^{1/2} uri. Sedaj so važni časi in dela je vse polno. Prosimo torej vse gg. odbornike, da se polnoštevilno udeležujejo seji.

Še nekaj o škedenjski pošti! Pišejo nam: Med tem, ko se naši »dobri« sosedje trgajo na vse mogoče načine, kako bi nam z ravnokar popravljenega pečata odvzeli besedico »Škedenj«, moramo mi škedenjski domačini še vedno plačevati 4—5 nvč. od vsakega pisma!

Že zadnjič smo tožili ter se sklicevali na povišanje poštnih pristojbin ter na ministerstvo odredbo, po kateri se (ali se je že?) po vsej državi odpravi plačevanje pristojbine raznašalcem pisem. Nam ne more v glavo, zakaj da plačujemo še vedno ta neopravičeni davek, ko so mesta, ki tisočkrat laglje plačujejo — rešena te sitnosti?

Prosimo še enkrat, naj slavno poštno ravnateljstvo ukrene kaj, da nas revne okoličano reši teh neopravičenih stroškov.

Kar se pa tiče pečata samega, smo hvaležni onim, ki so nam dali to mrvico v narodnem pogledu, ter trdno upamo, da se više oblasti ne bodo ozirale na otepanje naših smrtnih nasprotnikov. Sledi 6 podpisov.

Škedenj — Servola. Pod tem naslovom smo dobili iz Škedenja temeljit odgovor na interpelacijo gosp. posl. Hortisa. Ker pa je odgovor veliko obširnejši, nego smo pričakovali, in nam je došel tudi nekoliko prepozno za današnjo številko, ga priobčimo jutri. Opozarjamo nanj zlasti gospode državne poslance, da bodo mogli o priliki primerno posvetiti gosp. Hortisu in tovarišem in pokazati vladi, kako in o čem interpehrajo naši gg. nasprotniki.

Ta zna! »Piccolo« zadržja, da je tudi on natančno poizvedoval, kaj je in koliko je na tem, kar se govori o tistem namišljenem škandalu na plesu »Lege«, sedaj pa da more zadržiti absolutno, da se na plesu »Lege« — Gorici ni zgodilo nič takega!

Ta pa zna, ta — furbo! Ves svet govori, da se je škandal dogodil v Poreču, »Piccolo« pa ve, da se ni nič zgodilo v — Gorici!! O Poreču govori, dragee, o Poreču, ne pa o Gorici!

Dvakrat žalostno. Pod tem naslovom nam pišejo: Žalosten je človek, ko obiskuje pokojnike na pokopališču, a dvakrat žalosten je ko vidi tam vse polno slovanskih priimkov, popačenih večinoma! Nadpisi nad grobovi so malone vsi laški! Obče poznane slovenske družine imajo italijanske nadpise, kar človeku trga srce. Da je tudi nekaj častnih izjem, se umeje ob sebi.

V novejši dobi se je v tem pogledu obrnilo nekoliko na bolje, ali še vedno se vse preveč šopiri tujsčina na slovanskih grobeh! Spominske plošče z slovensko besedo na grobeh umrlih rižjih slojev ljudstva se (ukljub terorizmu) sicer množe od dne do dne, kar je v čast revnejšim slojem naših, ali jeza pograblja človeka, ko vidi spake: »Smert«, »umerl« in vse polno sličnih ortografičnih pogrškov. Na nekem spominskem kamenu sem čital: Tukaj počiva N. N. (priimek pokvarjen) 3 Meziža stara umrla — settembra itd.! Na drugem je čitati raznih manjših napak, a v zadnji vrsti stoji: Postavil Mozz!!

Kaj je krivo, da je skoro sleherni napis pokvarjen? Moje menenje je, da so v prvi vrsti krivi kamenoseki, ki ali ne poznajo našega jezika, ali da ga sicer poznajo, pa ga kvarijo navlaš!

Opravičeno je tudi domnevanje, da naše ljudstvo premalo gleda na take »malenkosti« ter da daje vsakemu navadnemu šolarčku sestavljati to, kar bi morali opravljati le bolj zdroli ljudje.

Bodimo že vendar enkrat pametni in ne sramotimo sami sebe, ko si tako lahko pomagamo. Tu imamo v vsaki cerkvi slovenskih gosp. duhovnikov, imamo učiteljstvo, razna narodna društva, odvetnike itd., ki vsi radi in brez stroškov ustrezajo za tak mali napis. Obračajte se torej do takih ljudi, da bo vsaj ono malo nagrobnih napisov, kolikor jih je, sestavljeno v pravilni slovensčini!

Kadar izročate kamenoseku kako tako delo, mu morate zabičati, naj ne pokvari nadpisa, a v večo gotovost pripravite si prepis po katerem takoj spoznate ako je kaj pokvarjenega.

Pazimo torej, da se nam ne bodo smejali celo naši ljudje zaradi naše neumnosti!

To je zdvijanost! Pišejo nam: V 6. oddelku tukajšnje bolnišnice leži težko bolna gospa Katarina vdova Braun, pravoslavne vere. Dne 12. t. m. si ja zaželela duhovnika, katerega so ji poklicali še le potem, ko je morala plačati bolniškemu slugi, da ga je šel zvati. Čudno je, da treba plačevati za taka pota! Ali pa velja to le za pravoslavne? Potem bi bilo to lepo plačilo tuk. Srbom, ki — mimogredé rečeno — o vsaki priložnosti podpirajo vladajočo stranko. — Ali to naj bi še bilo! Saj je obče znano, da gorje tistemu, ki v tukajšnji bolnišnici nima noveev! — Kajti le tisti, ki more »mazati« postrežnice, lahko reče, da ga smatrajo človekom: postrežnice so namreč glavne osebe.

Ali, kar se je zgodilo dne 12. t. m. ob 10^{1/2} zjutraj, je škandal, sramota. Kaj takega bi moralo biti absolutno nemogoče na človekoljubni ustanovi kakor je bolnišnica. O tej uri namreč je stopil v sobo strežnik pravoslavnega svečenika z razpelom v roki in za njim — svečenik. — Kakor da bi se bila žensčeta pomenila, navstal je glasen smeh po sobi. — Ali svečenik, katerega je seveda pograbila sveta jeza, jih je zavrnil tako glasno in odločno, da so naenkrat obmolknile. — Na to so prišli vodja bolnišnice in zdravniki, katerim, kakor olikanim ljudem, gotovo ni bil ljub ta prizor. — Svečenik je v ostrih besedah slika vedenje žensk in se izrazil v besedah, katerih si niti ne upamo ponavljati tu. Hoteli so ga potolažiti, ali ker se mu je to pripetilo že v drugič, pritožiti se hoče na pristojnem mestu. — To je vendar že sramota, taka zdvijanost. Podpisani je bil že v bolnišnici, kjer so bili mohamedani, katoliki, pravoslavni in Judje, ali če je duhoven prišel s Kristom v reki, moram reči, da ni bilo slišati glasu med molitvijo duhovnikovo. Spoštovali so vero družega. — Pridodati moram, da je o zgoraj opisanem dogodku pravoslavni duhoven pokazal baburam razpelo in jim rekel: »Glejte Ga, kaj ni tak, kakor je vaš, ali nimamo vsi jednega Boga?!« Sploh sem radoveden, da-li vodstvo bolnišnice kaj ukrene, da se mogočne in objestne postrežnice malee ukroté.

Samomor je poskusila sinoči v ulici Zudeche neka mlada žena: izpila je količino fenilne kisline. Spravili so jo v bolnišnico, kjer so odstranili neposredno nevarnost. Iz pisem, ki so jih našli pri njej, je sklepati na nje ime, ki pa še ni popolnoma dokazano. Tudi vzrok samomora je neznan.

Požar je nastal včeraj ob 3. uri in pol popoldne v neki trgovini v ulici Barriera veechia št. 29 ter provzročil škode za kakih 500 gld. Gasilci, ki so prihiteli kmalu na lice mesta, so pogasili ogenj.

Nevarna igrača. Včeraj je neki deček ustrel — iz šale — drugega 14-letnega dečka iz ulice Sealinata v desno roko, kjer mu je ostalo več svinčenih zrn. Skrivajte orožje pred nezdrulo mladino!

Nesrečno padla je včeraj 62-letna Antonija Codognola, ko je v svojem stanovanju v ulici del Boseo št. 1 obešala neko sliko. Poškodovala se je tako nevarno, da so jo morali spraviti v bolnišnico.

Revščina. G. Treves je našel v stanovanju v II. nadstropju v ulici della Mura št. 12 neko 78-letno ženo v največi bedi in bolno. Ležala je popolnoma zapuščena na umazani slami, polni mrčesa. Bolnico so sproveli v bolnišnico, a ključ stanovanja so izročili redarstvu.

Vrhnja suknja z zastavnim lističem. Anton Milok iz ulice Farneto št. 13 je kupil vrhno suknjo, v kateri je našel — zastaven listič. Mož je izročil istega policiji.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj sta bila na tuk. deželno sodišču obsojena: 26-letni Ivan Štule iz koperskega okraja zaradi hudodelstva javnega nasilstva v 6 mesecev ječe; 22-letni Angel Zanetti iz Trsta zaradi tatvine v 4 mesece ječe.

Mrtveci prijavljeni dne 12. t. m.: Lončar Natelija, 8 m., ul. Media št. 6. — Vidie Terezija, 69 l., ul. Ledole 12. — Košir Primož, 86½ l., ul. Capuano 7. — Rigo Ivan, 34 l., ul. Madonna 22. — Rocco Marija, 76 l., ul. Corti 2. — Živec Andrej, 1 d., ul. Solitario 11. — Chivilò Ivana, 1 l., ul. Pozzo Crosada 4. — Riechetti Emilija, 75 l., ul. Forni 7 A. — Carmicchio Josipina, 84 l., ul. Rena 2. — Kofler Severina, 10 m., ul. Aequedotto 10. — Vinnello Alojzij, 75 l., ulica Molin Grande 4. — Kertel Marjeta, 1 l., ul. Roneo 7. — Dalvisi Štefanija, 17 l., ul. S. Cilino 22.

V bolnišnici: Lanca Marija, 60 l. — Mikuš Antonija, 85 l. — Kursa Marija, 57 l. — Romano Lucija, 45 l. — Perič Fr., 24 l. — Stare Ivana, 77 l.

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 744 slučajev bolezni, 562 oseb je bilo proglašeno, da so zdrave, 1151 jih je nadalje ostalo v zdravljenju. Med poslednjimi je 162 takih bolnikov, ki so ponosrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 218. Na bolniških podporah se je izplačalo tekem zadnjega tedna 13.252:36 kron.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5,0, ob 2. uri popoldne 12,5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766,7 — Danes plima ob 8,32 predp. in ob 9,2 pop. — Danes oseka ob 2,36 predp. in ob 2,48 pop.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 15. marca ob 10. uri popoldne se bodo vsled navedbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Chiozza št. 7, priprava za prodajalnice, likerji in vino; v ulici Barriera vecchia št. 22, hišna oprava; Viale Tartini št. 4, hišna oprava; v ulici S. Sergio št. 8, hišna oprava; v ulici Stadion št. 4, 1 blagajnica, in priprave za prodajalnice.

Na Opčine. Oddelek pevcev in pevka pevskega društva »Kolo« napravi prihodnjo nedeljo izlet na Opčine. Odhod ob 2½ uri popoldne.

Občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda je bil nepričakovano dobro obiskan.

Po nagovoru g. predsednice je čitala tajnica ga. Bartolova letno poročilo (katero priobčimo posebej). To poročilo je zbor potrdil enoglasno. Zatem je blagajničarka g. Pertotova poročala o gmotnem stanju podružnice, katero je bilo letos sijajno. Na letuini jo dobila podružnica 147 gld., drugih dohodkov pa 2035 gld. 67 nvč. Nadalje je vzela iz hranilnice 580 gld. 26 nvč., katere je poslala v Ljubljano, tako, da vsi letošnji dohodki znašajo **2615 gld. 93 nvč.** Poleg tega je podružnica dohila za Božičnico mnogo razne obleke. V hranilnici ima še 100 gld. Ker so nenadomestljiva ga. Mankočeva in velezaslužni ga. Bartolova in ga. Delkinova izstopile iz odbora, so bile mesto njih izvoljene tri nove odbornice, tako, da je odbor sestavljen tako-le: Predsednica ga. Poničkarjeva, odbornice gospe in gospice D. Mankočeva, Gromova, Eplejeva, Reichmanova in Pertotova.

Novi odbor je bil izvoljen enoglasno s srčnim obžalovanjem, da so odstopile tako vrle moči. Na to se je g. predsednica v lepem govoru, katerega istotako priobčimo posebej, zahvalila v imenu odbora za skazano zaupanje in čast.

S tem se je dovršil prvi del programa. Drugi del, domača zabava, se je vršila kaj točno in lepo. Dečki iz Šenjakovske šole so peli dokaj lepo, četudi ne kakor navadno.

Oni ljubki otrociči pa, Milan, Vera, Vida, Ivanka, Dragica, da ste jih videli, kako naravno so nastopali, kako lepo in pravilno so govorili in naglašali! Človek bi jih poslušal noč in dan. Vsa čast vrtnarici, gospej Grmekovi!

Igra »Damokljev meč« je zbudila dokaj smeha. Nam pa, ki nam ni dovolj samo smeh, je žal, da so se take moči, kakoršnje so bile na odru, tako zlorabile!

Posebna čast pa je bila za žensko podružnico, da se je odzval vabilu in prišel osebno družbeni predsednik, častiti in priljubljeni gospod Tomo Zupan. Čast in hvala mu!

Zavod sv. Nikolaja bo imel dne 25. t. m. svoj letni občni zbor. Opozorjamo slavno občinstvo na ta prepotrebni naš zavod ter prosimo, da se zborovanja udeleži mnogoštevilno. Natančneje povabilo se objavi pravosno.

Vesti iz Kranjske.

* Omedlel je vsled oslabelosti na Merzjem trgu v Ljubljani diurnist K. iz Gornjega grada. Bil je že dalj časa brez službe in sredstev in sedaj je bil revež skoro na tem, da lakote umrje. Tu zopet je fragment iz knjige socialne bede.

* Požar v gozdu »Svibenjs« pri Litiiji je bil nastal te dni in se hitro razširil. Le s trudom so ga udušili. Požar je nastal menda po iskrak, ki so letele iz lokomotive tovornega vlaka.

* V Ameriko je hotel pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti pobegniti Miha Kosteve iz Rateža na Dolenjskem. Na sebi je imel pet srajc in v najspodnji je imel na več mestih zašit denar. Ali so ti fantje tiči!

* Ljubljanski ulični napisi. Ministerstvo je dovolilo, da ostanejo samoslovenske ulične tablice toliko časa nabite, da v tozadevni pritožbi razsodi upravno sodišče.

* Med Bure se mislita podati dva trgovska pomočnika iz neke večje ljubljanske trgovine, da bi tamkaj pričela trgovino z avstrijskimi izdelki. Možna hočeta iti med Bure iskat svoje sreče in želeli bi bilo le — da jo najdeta.

Vesti iz Koroške.

«Südmärka» na Koroškem ima 28 podružnic z 2853 člani. V Celoveu je «Südmärka» ustanovila ljudsko knjižnico, katere se je tekom 5 mesecev poslužilo 709 oseb. Da, da, ljudske knjižnice, teh bi tudi v nas kravvo potrebovali.

Potrjena zakona. Cesar je potrdil od dež. zbora koroškega sklenjeni zakon o zlaganju zemljiških posestev in zakon, s katerim se nekaj spreminja zakon od dne 5. julija 1885 o delitvi skupnih zemljiških posesti.

Nesreča na žiljski železnici. Pri Blačah je v soboto kurilec železniškega stroja nekaj korakov pred postajo pomolil glavo preko stroja. Prepričati se je hotel, da-li je mašinerija zadostno popravljena, ker je vlak moral radi nezadostnosti mašinerije prej obstati sredi proge. V tem trenutku je vlak privozil mimo nekih hlodov. V te hlode je kurilec tresčil z glavo ter se s krvjo oblit mrtev zgrudil s stroja.

Razne vesti.

Svetokrunstvo na srednji šoli. Rimml, učence III. razreda na višji realki v Inomostu, ki je jako slabo klasificiran, je šel dne 15. t. m. k skupnemu šolskemu obhajilu, ne da bi bil preje opravil sv. spoved. Sv. hostije pa ni zavžil, marveč jo je vzel iz ust ter jo utaknil v žep. Po svetem opravilu se je Rimml v bližini pokopališča sešel z nekim součencem imenom Schmidt, ter je vpričo njega dejal hostijo na neko vejo, in je na njo 6—8-krat ustrelil s samokresom. Ker pa noben strel ni zadel hostije, stopil je čisto blizo in prestrelil hostijo, da je padla na tla. Rimml je na to stopil na hostijo, a njegov prijatelj jo je pobral in utaknil v žep, a kasneje jo je baje izgubil. Oba držeča je dež. šolski svet izključil iz vseh avstrijskih srednjih šol, čeprav se je Rimml izgovarjal, da hostija, s katero je tako postopal, ni bila posvečena, marveč da je bila navadna oblat. Seveda mu tega niso verjeli.

Naslovno ulogo »Hamleta« je igral te dni na ruskem carskem dvoru, veliki knez Konstantin Konstantinovič, ki je imenovano zaloigro sam prevel na ruski jezik. Knez je predsednik peterburške akademije znanosti. Predstave, ki je trajala od 7. ure zvečer do 2. ure zjutraj, se je udeležil car s carico in 300 dvornikov.

Bodoči soprog nadvojvodinje Štefanije, grof Elemer Lonyay, je bil rojen leta 1863. Svoje juridične študije je dovršil na budimpeštanskem vseučilišču ter se posvetil diplomatični karieri, ki ga je dovešla skoraj na vse evropske dvore. Sedaj je legacijski svetovalec v dispoziciji. Pred nekaterimi leti se je seznanil s Štefanijo, najbrže v Londonu. V obeh se je znela ljubezen a na poroko nista mogla misliti, ker jima je stalo na poti več ovir. Dopisovala pa sta si redno vsak dan. Sedaj je grof Lonyay, ki je bil protestant, prestopil v katoliško vero in tudi materialne stvari so urejene. Grof ima 50.000 gld. letnih dohodkov, a Štefanija 100.000 gld. Cesar pa se je zavezal, za vsacega otroka, ki ga dobita, plačevati na leto po 4000 gld. Štefaniji ostane samo naslov »Kraljevska visokost«. Po poroki se odpeljeta na grofov

rodni grad Olasz v zemljskem komitatu, katerega so zelo okrasili. Tudi park okrog gradu so olepšali. Grofova mati, roj. Vilma pl. Pazmandy, se umačne v Požun.

Kuga. Kakor javljajo iz Sidneya z dne 13. t. m. sta se tam pripetila dva slučajja kuge. Od začetka, ko se je pokazala bolezen, je bilo dosedaj vsega 15 slučajev, od katerih jih je imelo 6 smrtni izid, ena oseba je ozdravila, ostalih osem je še v zdravljenju.

Brzojavna poročila.

Stavke.

MOST 13. (K. B.) Danes predpoludne je prišlo sem mnogo tujih rudarjev, ki so v stavki, ter se je skupila velika truma pred bratovsko skladnico; ljudje so zahtevali na glas, da se jim uplačani prispevki vrnejo. Mnogi se je protivila naredbam oblasti, a nazadnje so jo vendar razpršili.

Ogerska zbornica poslancev. — Prijatelj Boerev.

BUDIMPEŠTA 13. (K. B.) Zbornica nadaljuje razpravo o proračunu. Med govorom posl. Komjathyja se je hipoma vzdignil na galeriji mlad mož ter z besedami: »Živela neodvisna Ogerska!« vrgel v dvorano zvezek papirjev. Dotičnika so takoj odvedli ter izročili službujočemu policijskemu uradniku. V zavitku je bila peticija do zbornice poslancev, ki naj bi prosila cesarja za posredovanje Boerev v priči.

Vojna v južni Afriki.

Angleži odklanjajo posredovanje Amerike.

WASHINGTON 13. (K. B.) Zjedinjene države so na prošnjo predsednikov Krügerja n Steijna ponudili svoje usluge kakor posredovalci v dosegu miru; Angleži so pa ponudbo odklonili istotako pristržno in uljudno, kakor je bila stavljena. Pravijo, da je bila predložba Amerikancev tako sestavljena, da ni bilo opaziti, da bi Amerika želela posredovati, nego da se je samo priobčilo poročilo ameriškega konzula v Pretoriji z zatrdilom, da bi Amerika z veseljem storila vse mogoče v prilog miru.

Pred Bloemfonteinom.

LONDON 13. (K. B.) »Reuter« javlja: Lord Roberts je poslal brzojavko iz Wentersflieja z dne 13. t. m. ob 5. uri zjutraj: O včerajšnjem pomikanju nismo našli odpora. Zapovedal sem generalu Frenchu, če bo še za to čas pred mrakom, da se polasti železniške postaje Bloemfontein ter si zagotovi vozila. General French je poročal po polnoči, da je po znatnem odporu zasedel dva hriba, ki se nahajata tik postaje ter gospodujeta nad mestom. Med ujetniki je brat predsednika Steijna. Sedaj pojdem s tremi brigadami pešcev-konjenikov podpirat Frencha. Pri Drietfonteinu smo zgubili 320 ranjenecv in 70 mrtvecev; nekaj mož se je zgubilo. Rane so vsled eksplozivnih metkov hujše nego navadno.

Brzojavke brez upliva na razvitek vojne.

LONDON 14. (K. B.) Kakor je izvedel list »Times«, ne bo menjanje brzojavk med predsednikoma južnoafriških republik in lordom Salisburyjem nikaker vplivalo na naredbe vlade, izdane v vspešno dovršenje vojne. Pošiljanja čet in živil na pročelje ne pretrgajo.

O posredovanju.

HAAG 13. (K. B.) Ministerski svet se je bavil včeraj s prošnjo predsednika Krügerja za intervencijo v južno-afriški vojni. Težko, da se stvar reši, dokler ministerstvo ne sliši menenj drugih kabinetov.

WASHINGTON 12. (K. B.) »Reuter« javlja: Domnevanje, da so stavile Zjedinjene države Veliki Britaniji in južnoafriškima republikama svoje usluge na razpolago, je opravčeno. Vendar še nimamo opraviti s posredovanjem v pravem smislu besede, kar bi bilo na mestu še le tedaj, če bi to želeli obe stranki. A Zjedinjene države bi bile zelo ugoden posredovalec, ki bi imel izročiti poziv k miru, ali vprašanje glede pogojev, pod katerimi bi mogli skleniti mir.

General French v Bloemfonteinu.

CAPSTADT 13. (K. B.) »Reuter« javlja: General French je včeraj prispel v Bloemfontein.

Trgovina in promet.

Denarni trg.

Dne 12. t. m. se je položaj na javnem dunajskem trgu zopet poslabšal ter so bili stavki na bančne akcepte 4½ do 4¼%. V

Berolinu je bil privatni diskont 5¼%. Gibanje na dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske banke je bilo glede vlog in zapadlosti omejeno.

Lloydove vožnje v vzhodno Afriko.

Lloyd namerava ustanoviti redne neposredne vožnje z vzhodno Afriko, in sicer v zaliv Delagoa. Bržkone bodo nadaljevali vožnje tudi do Capstadta. Vozili bodo štirje parniki, katerih vsaki bo odhajal po enkrat v mesecu iz Trsta.

Dvigljena karantena.

Tukajšnji e. kr. pomorski urad je z okrožnico od 3. t. m. objavil naredbo trgovinskega ministerstva od dne 27. februarja 1900, ki odpravlja karanteno proti provenijencam iz Egipta, ki je bila vsled kuge v veljavi.

Dunajsko bančno društvo.

Upravni svet dunajskega bančnega društva je predložil bilanco za 1899; skupni dohodek (brutto) znaša 6.068.049 gld., čisti dohodek (netto) 4.544.371 gld. Upravni svet je sklenil, da bo predlagal dividendo po 8% t. j. 16 gl. od delnice.

Krajnsko-primorsko gozdarsko društvo v Ljubljani

razglašajo: Vsled sklepa XIX. javnega shoda dne 7. julija 1896, razpisanih je 10 premij po 20 ali po 40 K za vspešno pogozdovanje goličav kmečkega posestva pod sledečimi pogoji:

1. Pogozdovanje mora biti leta 1899 ali 1900 izvršeno ter mora pogozditev obsežati najmanj 0-56 ha — 1 oral.
2. Vrsto lesa in sadik si posestnik lahko izbere po svoji volji, samo morajo biti sadike za krajevne razmere ugodne; nikakor pa ne sme daljava med sadikami obsegati več, nego 1-50 m.

Posestniki, kateri hočejo prositi za premije morajo svoje prošnje uložiti najdalje do konca junija t. l. na krajnsko-primorskem gozdarskem društvu v Ljubljani ter v istih navesti politični okraj, davčno občino, številke parcel in približne ploskovne mere pogozdnega zemljišča.

Pogozdovanje prosilcev se pregleda in presodi v jeseni 1901 l., morda nastali pomankljaji v pogozditvi se lahko popravijo spomladi rečenega leta.

Premije priznava in prisoja predsedništvo omenjenega društva, ter bo isto dovoljevalo premije ali pa v gotovih slučajih razdeljevalo tudi samo priznalna in pohvalna pisma.

V Ljubljani, meseca februarja 1900.

Predsednik.

Ludovik baron pl. Berg s. r.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 14. Pšenica za oktober K. 7.75 do 7.76. Pšenica za april K. 7.54 do 7.55 Rž za oktober K. 6.53 do 6.54. Rž za april K. 6.31 do 6.32 Koruza za julij K. — do — Koruza za maj 1900 K. 5.23 do 5.24. Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 4.95 do 4.96

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje redko, mirno. Prodaja: 12.000 met. stot. nespremenjeno. Vreme: mrzlo.

Hamburg 14. Trg za kavo. Santos good average za mare 35.75 za maj 36.25, za september 37.— za december 37.50 Denar.

Havre 14. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 43.—, za julij 50 k. frankov 43.75.

Dunajska borza dne 14. marca.

	danes	včeraj.
Državni dolg v papirju	99.15	99.30
„ v srebru	99.10	99.15
Avstrijska renta v zlatu	98.35	98.35
„ „ kronah 4%	99.45	99.45
Kreditne akcije	234.80	235.40
London 10 Lsr.	242.90	242.90
20 mark	23.64	23.65
Napoleoni	19.88	19.29
100 italijanskih lir	90.05	90.15
Cekini	11.38	11.38

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20	pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.25	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
9.25	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.55	pošt.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45	pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	omn.	Benetke (via Červinjan in via Videm)
6.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15	zveč.	brzovl. Kormin
8.15	omn.	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45	meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	omn.	do Mürzschlaga
6.10	omn.	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56	pdp. meš.	iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33	omn.	iz Italije, Kormina, Nabrežina
8.45	brzovl.	iz Kormina
9.28	omn.	Dunaj, zveza s Pešto, Muihim
10.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
10.40	brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20	omn.	iz Benetk (via Červinjan)
5.35	pop.	pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zveč.	omn. iz Italije preko Kormina
8.30	brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.25	omn.	Dunaj, zveza z Reko
11.35	omn.	iz Italije preko Kormina
10.38	pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30	pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	omn.	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50	pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	brzovl.	Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	omn.	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod k sv. Andreja

8.05	pdp.	Divača
9.35	omn.	Pulj, Rovinj
11.15	omn.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15	zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	brzovl.	Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	omn.	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Škednja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.: 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp.: 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp.: 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razum nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo 10.42 in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo 2. glđ. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
- 1 pozlačena veržica.
- 1 krasen etui za smolke.
- 1 fino toaletno okrobljeno zrcalo s pokrivalom.
- 1 notes vezan v angleško platno.
- 1 oprava zapetnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanimi biseri.
- 1 zelo koristna pisalna oprava.
- 1 toaletno milo prijetne vonjave.
- 72 najboljših jeklenih peres.
- 25 finih pismenih zavitkov.
- 25 pol finega pismenega papirja in
- 50 koristnih predmetov za gospodinjstvo.
- Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja samo za 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna trdka

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse št. 46.

Kar ne ugaja, se sprejema nazaj v teku 8 dnij. Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin **Zuideršic & Valenčič** v Il. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočnem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

Cenilniki zastoj in franko

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

priporočam svoje pripoznano najboljšo

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Čuvaj se 0000 roman. **Velja 35 nvč.** Prodaja se v upravnistvo našega lista.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 glđ., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogei Spornjerjeve ulice.

Vsakađnje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Objava.

Banka „SLAVIJA“ naznanja, da je vsled smrti gospoda **Jakoba Lavrenčiča Bolgattija** imenovala za njegovega naslednika kakor glavnega zastopnika „Slavije“ za Trst in okolico gospoda **Hinka Gibertija** katerega pisarna se nahaja v prvem nadstropji št. 7, Via Canale, ter priporoča da se P. t. občinstvo obrača do njega v vseh banke „Slavije“ tičečih se zadevah.

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani **Ivan Hribar**, ravnatelj.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnulo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1893.	glđ. 58.071.673-84
Premije za poterjati v naslednjih letih	30.541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894.	169.929.625-03
Plačana povračila:	
a) v letu 1894.	9.737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894.	292.401.706-51

Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natunjenja pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 8 1/2 v lastnej hiši.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd. tvrdke **Wolfne & Weisz**

na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule

cvetličar

v Via delle Torri (Palača Diana).

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Bozni trg 14 - TRST

Od 1. marca do 5. marca

Nova serija.

Jako zanimivo in poučno potovanje po Italiji od Verone do Siena itd.

50 podob 50.

V stopnina 20, otroci 10 kr.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher** v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1, I. nadst.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Delež se obreštuje po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položeno na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.